

4. Vzdělání a ekonomická aktivita cizinců

4.1. Vzdělání sečtených cizinců

Porovnávání vzdělávacích systémů v jednotlivých zemích vede vždy k určité nepřesnosti, navíc rozlišení typů vzdělání ve třináctibodovou stupnici na sčítacím listu je velmi jemné a vhodné především pro osoby vzdělávající se na školách v České republice. Z tohoto důvodu bude v následujících řádcích zmíněno pouze jakési umělé a zjednodušené třídění. Zároveň ve snaze minimalizovat zkreslení údajů byla pro zkoumané osoby stanovena hranice **15 let (včetně)**, tak aby nedocházelo k umělému navyšování osob se základním vzděláním a ke snižování podílu osob se vzděláním vysokoškolským.

Jaké odlišnosti byly zaznamenány mezi vzdělanostní strukturou populace České republiky a cizinců zde usídlených?

Nejnižší stupeň vzdělání (osoby bez vzdělání a osoby s nedokončeným základním vzděláním) byl v obou skupinách osob zastoupen jen velmi mírně a přibližně stejně (0,4% u občanů ČR, 0,7% ve skupině cizinců). Osob se základním vzděláním bylo o něco více sečteno v populaci České republiky, označilo jej 23% osob, u cizinců o 5 procentních bodů méně, 18% osob. Střední stupeň vzdělání byl téměř o 15 procentních bodů více zastoupen v populaci České republiky s tím, že zde znatelně převažoval spíše nižší střední stupeň vzdělání (38%, vyšší střední stupeň vzdělání označilo 25%). U cizinců s tímto dosaženým stupněm vzdělání byly počty více vyrovnané (23% zvolilo nižší střední stupeň, 26% vyšší). (Pozn.: jako nižší střední stupeň vzdělání byli označeni vyučení bez maturity, stejně jako vzdělání střední odborné bez maturity; jako vyšší pak učební obory s maturitou a dále úplné střední odborné či všeobecné s maturitou.)

Mezistupeň mezi středním a vysokoškolským vzděláním (nástavbové studium, případně vyšší odborné vzdělání) byl v obou skupinách volen obdobně, u občanů České republiky se jednalo o 3% osob, v případě cizinců o 5%. Výrazný rozdíl však byl zaznamenán u nejvyššího dosaženého stupně vzdělání, totiž vysokoškolského, kdy podíl osob s tímto typem vzdělání činil u občanů České republiky 9%, zatímco u cizinců dokonce 18%. Mezi cizinci 10% osob položku vůbec nevyplnilo, v populaci České republiky se jednalo pouze o 1% osob.

Deset nejčastějších státních občanství lze orientačně na základě vzdělanostní struktury rozdělit do tří skupin.

První skupina se vyznačuje nejnižším podílem osob s vysokoškolským vzděláním a jsou k ní přiřazeni občané Vietnamu, u nichž podíl osob s vysokoškolským vzděláním činil 6%, dále občané Polska (se shodným podílem) a občané Rumunska, z nichž se k vysokoškolskému studiu přihlásilo 5% osob. Tyto tři státy se rovněž odlišují velmi silným zastoupením základního typu vzdělání, nejvyšším ze všech deseti nejčastějších státních občanství. U občanů Polska, obdobně jako u občanů Vietnamu tento podíl činil přibližně 30%, u občanů Rumunska dokonce o 10 procentních bodů více. Střední stupeň vzdělání byl více proměnlivý. U občanů Vietnamu byl zastoupen více vyšší střední stupeň vzdělání, téměř 30% osob, o 10% méně pak nižší střední stupeň. U občanů Rumunska je tomu přesně naopak, 30% osob se přihlásilo k nižšímu střednímu typu vzdělání, 20% k vyššímu. U občanů Polska velmi výrazně dominoval nižší střední stupeň, k němuž se přihlásilo přes 40% osob, stupeň vyšší střední byl pak zastoupen téměř 20% osob. Mezistupeň mezi středním a vysokoškolským vzděláním zvolila u těchto třech občanství 2-3% osob.

Druhá skupina je tvořena trojicí Slovensko, Ukrajina, Bulharsko. K nejvyššímu stupni vzdělání se zde přihlásilo necelých 15% osob: u občanů Slovenska 13% osob, u občanů Ukrajiny 14% osob;

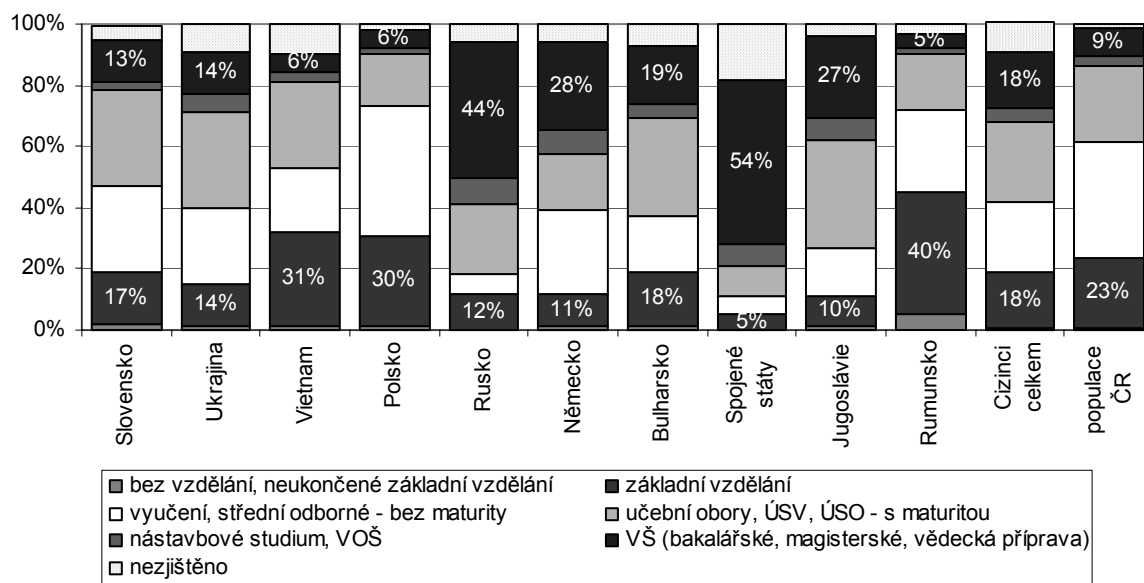
u občanů Bulharska pak o něco více, 19% osob. Základní stupeň vzdělání byl zastoupen mezi 15-20% osob (14% občanů Ukrajiny, 17% občanů Slovenska, 18% občanů Bulharska). Střední stupeň vzdělání byl u občanů Bulharska rozložen obdobně jako v případě občanů Vietnamu, přibližně 20% osob zvolilo nižší střední, 30% osob pak vyšší střední stupeň vzdělání. U občanů Slovenska a Ukrajiny označilo některý ze středního typu vzdělání téměř 60% osob, z nichž 25% v případě občanů Ukrajiny a 28% u občanů Slovenska zvolilo nižší střední, 31% osob u obou jmenovaných státních občanství vyšší střední stupeň. Mezistupeň mezi středním a vyšším stupněm absolvovala údajně 3% občanů Slovenska, 5% občanů Bulharska a 6% občanů Ukrajiny.

Třetí skupinu tvoří občanství s výrazně vysokým podílem vysokoškolského vzdělání. U občanů Jugoslávie a Německa podíl činil přibližně 30%, u občanů Ruska téměř 45%, u občanů Spojených států dokonce až 55% osob. Nutno však podotknout, že se jedná pouze o osoby sečtené v rámci Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2001. Údaj tedy vypovídá především o tom, jaké osoby byly ochotny zúčastnit se celostátního sčítání, nikoli o tom, jaké množství cizinců s tím či oním stupněm vzdělání se v České republice reálně vyskytuje. (Nejvyšší vypovídací hodnotu by měly mít údaje týkající se občanů Spojených států, u nichž je rozdíl mezi osobami sečtenými a evidovanými z těchto čtyř státních občanství nejnižší, největší zkreslení lze z téhož důvodu předpokládat u občanů Ruska.)

Nejnižší podíl osob se základním vzděláním byl zjištěn u občanů Spojených států (5%), u zbývajících třech státních občanství se tento podíl pohyboval okolo 10%. Nižší střední stupeň vzdělání byl u občanů Spojených států zastoupen rovněž jen velmi mírně, přihlásilo se k němu pouze 6% osob, stejně tak u občanů Ruska. U občanů Jugoslávie se jednalo o 16% osob, u občanů Německa pak o 27% osob. Vyšší střední stupeň byl nejméně vybírán již tradičně občany Spojených států (10% osob), dále občany Německa (18%), občany Ruska (23%) a Jugoslávie (35%). Mezistupeň mezi středním a vysokoškolským vzděláním zvolilo 7-9% osob. (Dlužno dodat, že dalších téměř 20% osob státního občanství Spojených států položku vůbec nevyplnilo.)

U všech deseti nejčastějších státních občanství byl nejnižší stupeň vzdělání zastoupen pouze minimálně, nejvíce pak u občanů Rumunska, z nichž se k nedokončenému základnímu vzdělání, případně k osobám bez vzdělání přihlásilo 5%.

Graf 34: Nejvyšší dosažený stupeň vzdělání sečtených cizinců; 10 nejčastějších státních občanství v porovnání s populací ČR (Pramen: SLDB 2001)

Při odlišení vzdělanostního stupně mužů a žen byl nalezen mírný posun ve prospěch vyššího zastoupení základního vzdělání u žen (21% žen a 15% mužů), kompenzovaného vyšším zastoupením nižšího středního vzdělání u mužů (25% mužů, 20% žen). Ostatní stupně vzdělání byly u mužů i žen rozloženy obdobně, mezi muži byl zaznamenán jen nepatrně vyšší podíl osob se vzděláním vysokoškolským.

Jaké rozdíly byly zjištěny mezi muži a ženami pěti nejčastějších státních občanství?

U občanů Slovenska bylo opět mezi osobami se základním vzděláním sečteno více žen (19%) než mužů (15%), naopak mezi osobami s nižším středním vzděláním byli zastoupeni převážně muži (37% mužů, 17% žen). Vyšší střední stupeň vzdělání byl pak zjištěn u 38% žen a 26% mužů. Ostatní stupně vzdělání byly rozloženy obdobnými poměry.

U občanů Polska ženy se základním vzděláním tvořily 39% žen (jedná se o nejvyšší podíl mezi ženami), celá polovina mužů se pak přihlásila k nižšímu střednímu stupni vzdělání. Ostatní stupně vzdělání byly zastoupeny obdobnými poměry mužů i žen, pouze u nejvyššího možného dosaženého stupně vzdělání, totiž vysokoškolského byla patrná jistá převaha mužů (10% mužů, 4% žen).

Mezi občany Ruska, jak již bylo řečeno, byly zaznamenány vysoké podíly osob s vysokoškolským vzděláním. K této úrovni vzdělání se přihlásilo 47% mužů a o 5 procentních bodů méně žen. O 6 procentních bodů vyšší bylo pak zastoupení žen s vyšším středním vzděláním (19% mužů, 25% žen).

U občanů Ukrajiny a Vietnamu významnější odlišnosti nalezeny nebyly.

Jak vidno, u mužů cizinců po základním vzdělání častěji než u žen následovalo nižší střední vzdělání (vyučení, střední odborné bez maturity). Naopak ženy, pokud přesáhly základní stupeň vzdělání, absolvovaly ještě vyšší střední stupeň, tedy učební obory, případně úplné střední odborné či všeobecné vzdělání, to vše ukončené maturitou. O něco méně často než muži pak pokračovaly ve studiu na školách vysokých.

4.2. Ekonomická aktivita sečtených cizinců

4.2.1. Typy ekonomické aktivity

Veškeré údaje týkající se ekonomické aktivity cizinců (typu, druhu ekonomické aktivity, postavení v zaměstnání) byly získávány ze souboru cizinců v tzv. produktivním věku, tj. ve věkovém rozmezí 15-64 let.

Jak již bylo řečeno, velké množství cizinců přicházejících do České republiky se nachází okolo třicátého roku svého života. Ve věkovém rozpětí 15-64 let bylo sečteno 105 248 osob. Vzhledem k dominantně zastoupeným věkovým skupinám, jakož i motivům, s nimiž se tito lidé v republice usazují, není překvapením, že mezi cizinci bylo 75% osob ekonomicky aktivních. Celkem bylo zaměstnáno 66% osob, a to jako osoba v zaměstnaneckém poměru, zaměstnávající, případně osoba samostatně výdělečně činná. Ostatní typy ekonomické aktivity jako pracující důchodci, či pracující studenti atp. byly zastoupeny naprosto minimálně (volilo je vždy maximálně 1% osob). 6% cizinců se označilo jako nezaměstnaní.

Celkový počet ekonomicky neaktivních osob dosáhl 18%, nejvíce představovali žáci, studenti a učni (7%), nepracující důchodci pak tvořili 4% těchto osob. U 7% cizinců v produktivním věku typ ekonomické aktivity nebyl zjištěn.

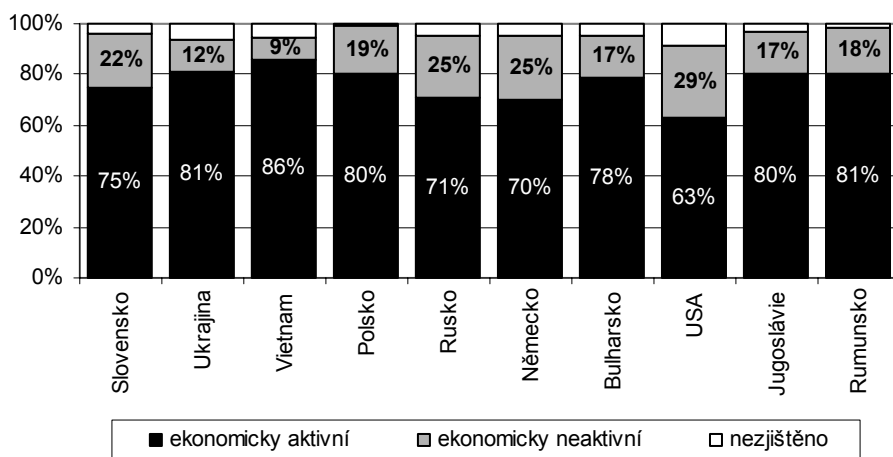
Při porovnávání těchto hodnot s údaji za populaci České republiky, radikální rozdíly nalezeny nebyly. Celkový podíl ekonomicky aktivních osob zde činil 73%, osoby zaměstnané tvořily 66%, z nich

zaměstnanci, zaměstnávající, případně samostatně výdělečně činné 62%. O něco vyšší je počet ekonomicky neaktivních osob (26%) a počet žáků a studentů (10%). Jediný markantnější rozdíl byl zaznamenán u nepracujících důchodců, jichž bylo v naší populaci sečteno 13%, ve skupině cizinců pak pouhá 4%. To, že mezi těmito skupinami osob nebyly zjištěny značné rozdíly je do jisté míry dáno věkovým ohraničením 15-64 let. V populaci České republiky se v produktivním věku nacházelo 70% osob, ve skupině cizinců téměř o 15 procentních bodů více, 83% osob.

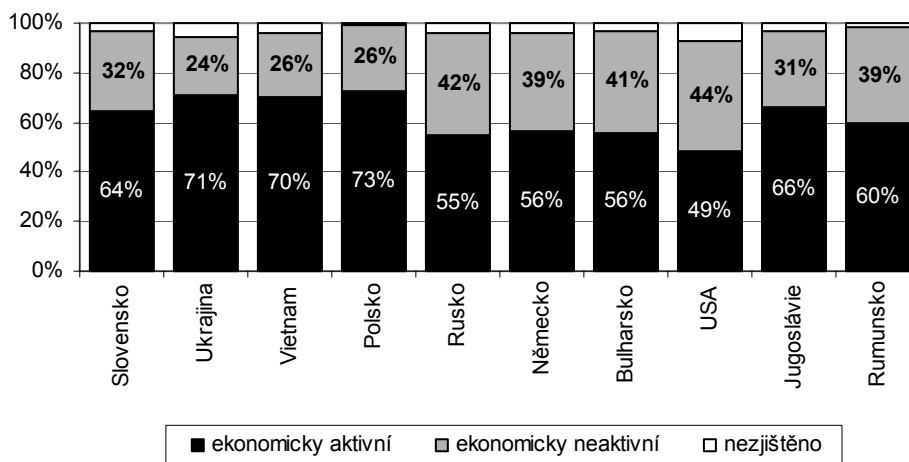
Nyní k prvním deseti nejčastějším státním občanstvím cizinců a jejich rozložení v jednotlivé typy ekonomické aktivity. Nejvyšší podíl osob v produktivním věku, a to ekonomicky aktivních byly zjištěny mezi občany Vietnamu (86%), u nichž tyto osoby tvořily 70% všech osob příslušného státního občanství. Přibližně 80% podíl těchto osob byl zaznamenán u dalších pěti státních občanství: u osob se státním občanstvím Rumunska (81%; 60% všech osob příslušného státního občanství), Ukrajiny (81%; 71%), Polska (80%; 73%), Jugoslávie (rovněž 80%; 66%) a Bulharska (78%; 56%). O něco nižší podíl ekonomicky aktivních osob byl zjištěn u občanů Slovenska, Ruska a Německa. Nejvíce z nich, 75% činil podíl ekonomicky aktivních osob z osob v produktivním věku u občanů Slovenska (tj. 64% všech občanů Slovenska), na hranici 70% se pohybovali občané Ruska (55% všech občanů Ruska) a Německa (56% všech občanů Německa). Nejnižší podíl byl zaznamenán u občanů USA, kdy ekonomicky aktivní tvořili 63% osob v produktivním věku, tj. 49% všech občanů USA.

Vysoké rozdíly mezi podíly ekonomicky aktivních osob ze všech cizinců a ze všech cizinců v produktivním věku, mají dvě základní příčiny. Nejvyšší rozdíly byly zaznamenány u občanů Rumunska a Bulharska, kde činily více než 20 procentních bodů, o něco menší byl rozdíl u občanů Vietnamu a Ruska (16 bodů). U občanů Rumunska, Ruska a Vietnamu byly podíly vůči celkovým počtům osob příslušného státního občanství nižší díky vysokému zastoupení dětí (osoby do 15 let tvořily u obou těchto státních občanství 18-19%). U občanů Bulharska byla situace opačná, rozdíl vznikl díky hojnému zastoupení osob starších 65 let (22%). Disproporce u občanů Spojených států a Německa byla rovněž ovlivněna podílem osob v postproduktivním věku (11%, resp. 12% osob).

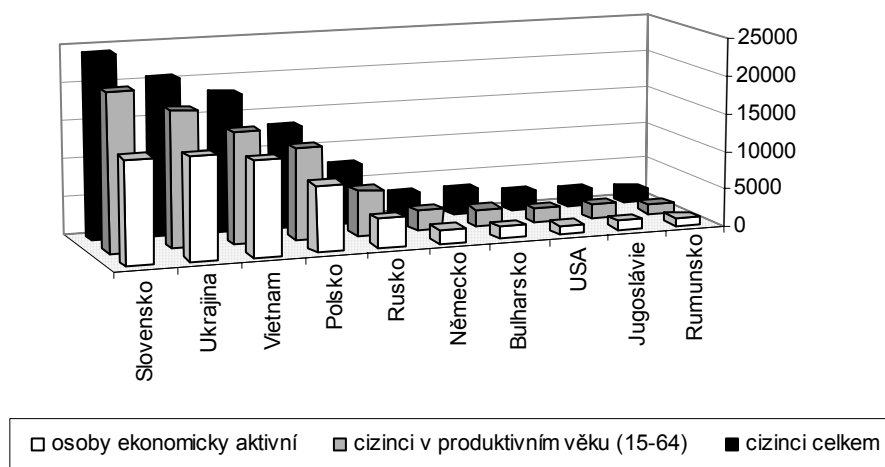
Graf 35: 10 nejčastějších státních občanství podle typu ekonomické aktivity - osoby v produktivním věku (Pramen: SLDB 2001)

Graf 36: 10 nejčastějších státních občanství podle typu ekonomické aktivity (Pramen: SLDB 2001)

Graf 37: Porovnání celkového počtu cizinců, počtu osob v produktivním věku a osob ekonomicky aktivních; 10 nejčastějších státních občanství (Pramen: SLDB 2001)

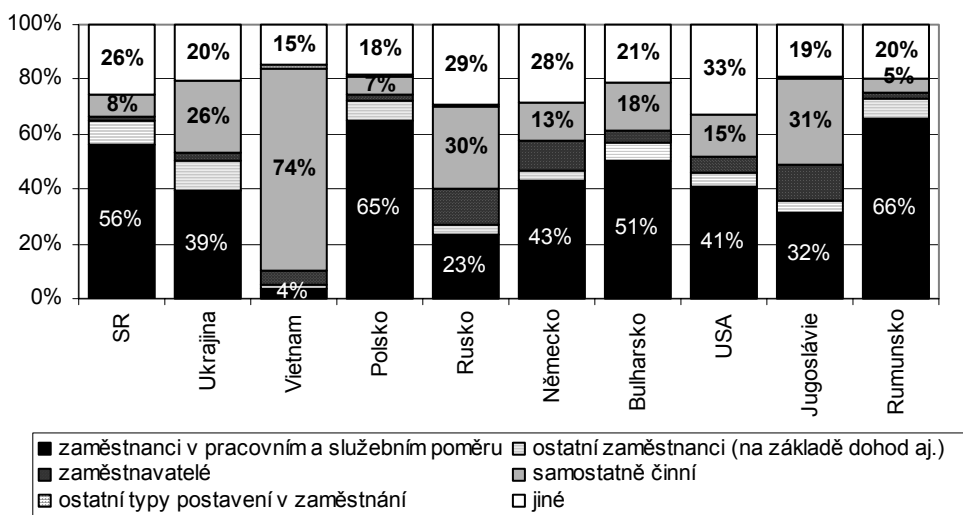
4.2.2. Postavení v zaměstnání

Předchozí údaje týkající se typu ekonomické aktivity budou nyní zpřesněny kategorií nazvanou postavení v zaměstnání. Mezi zaměstnance v pracovním a služebním poměru se zařadilo 37% mužů v produktivním věku a obdobně, 38% žen v produktivním věku. U osob samostatně výdělečně činných byla již patrná převaha mužů, tento typ postavení v zaměstnání vyplnilo 26% mužů-cizinců a 14% žen-cizinek (vždy se jedná o osoby v produktivním věku). Obdobná situace nastala rovněž u zaměstnavatelů, celkové podíly byly však značně nižší (6% mužů, 2% žen v produktivním věku).

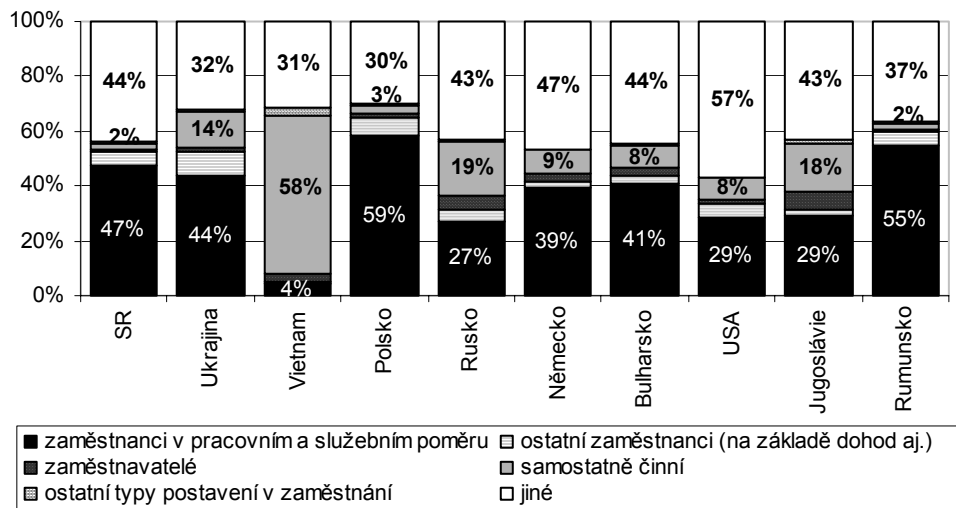
Z pohledu 10 nejčastějších státních občanství nejvyšší podíly **mužů** coby zaměstnanců v pracovním a služebním poměru byly zjištěny u občanů Rumunska (66% občanů Rumunska, mužů v produktivním věku), Polska (65%) a občanů Slovenska (56%). Nejnižší podíl byly nalezeny u občanů Vietnamu (pouhá 4%), kteří se převážně označovali jako osoby samostatně výdělečně činné. Nižší podíly byly zaznamenány u občanů Ruska (23%) a Jugoslávie (32%). Mezi zaměstnavateli se objevují vyšší podíly u občanů Ruska (13% občanů Ruska, mužů v produktivním věku), Jugoslávie (13%) a Německa (11%). Osoby, jež se skrývaly pod označením ostatní zaměstnanci, zahrnujícím kupříkladu práci vykonávanou na základě dohod, byly zjištěny ponejvíce u občanů Ukrajiny (11%) a Slovenska (8%). Nejvíce osob samostatně výdělečně činných bylo zaznamenáno u mužů, občanů Vietnamu (74%); značně nižší, avšak stále ještě vysoké podíly okolo 30%, pak ještě u občanů Ruska (30%) a Jugoslávie (31%). Nejnižší podíly těchto osob byly zjištěny u občanů Rumunska (5%), stejně jako u mužů, občanů Polska (7%) a Slovenska (8%).

V případě **žen** bylo rozložení víceméně obdobné, jen podíly u jednotlivých typů postavení v zaměstnání byly o něco nižší, a to především vlivem vyššího zastoupení ekonomicky neaktivních, případně nezaměstnaných žen v produktivním věku. (Pozn.: veškeré podíly jsou počítány z osob v produktivním věku) (viz. grafy 38 a 39; mezi *jiné* byly zahrnuty osoby ekonomicky neaktivní, nezaměstnané a nezjištěné)

Graf 38: 10 nejčastějších státních občanství podle typu postavení v zaměstnání - osoby v produktivním věku (Pramen: SLDB 2001) - MUŽI

Graf 39: 10 nejčastějších státních občanství podle typu postavení v zaměstnání - osoby v produktivním věku (Pramen: SLDB 2001) - ŽENY

4.2.3. Druh zaměstnání

Na základě sčítacího listu osob bylo v rámci „druhu zaměstnání“ kódováno více než 80 rozmanitých kategorií. Vzhledem k celkovému počtu cizinců se tento počet jeví jako nadměrný, a tak ve snaze minimalizovat zkreslení bylo vybráno sedm následujících, jež vznikly součtem kategorií získaných ze sčítacího listu:

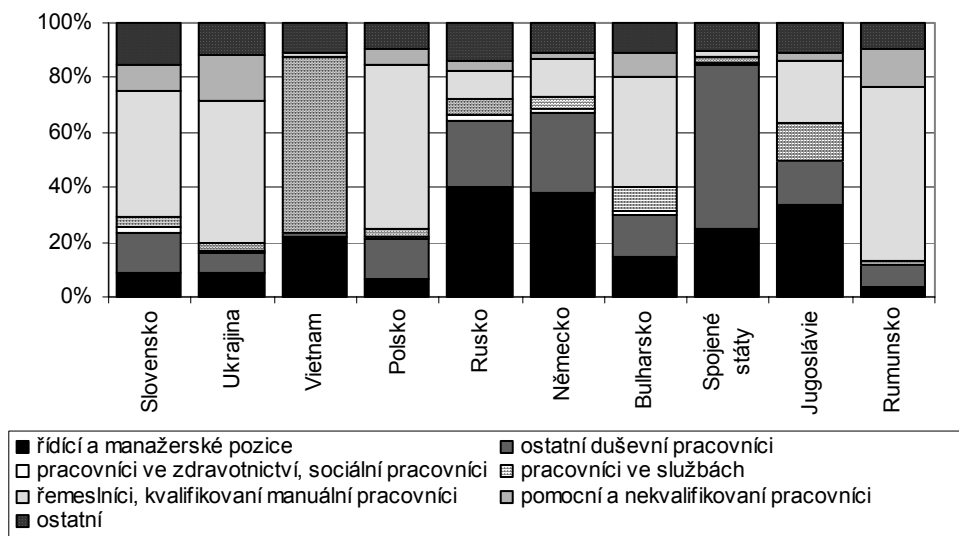
1. řídicí a manažerské pozice
2. ostatní duševní pracovníci
3. pracovníci ve zdravotnictví, sociální pracovníci
4. pracovníci ve službách
5. řemeslníci, kvalifikovaní manuální pracovníci
6. pomocníci a nekvalifikovaní pracovníci
7. ostatní

Z 10 nejčastějších státních občanství byly nejvyšší podíly mezi muži a ženami zaznamenány u řemeslníků a kvalifikovaných manuálních pracovníků, k nimž se přihlásilo 29% všech osob vybraných státních občanství; 33% všech těchto mužů, 25% žen (vždy se jedná o podíly at' už mužů, žen či mužů a žen v produktivním věku). Druhou nejčteněji zastoupenou kategorií byli pracovníci ve službách; do této kategorie se přiřadilo 19% všech osob 10 nejčastějších státních občanství, 18% mužů a 19% žen. 14% všech osob (12% mužů a 15% žen) tvořili ostatní duševní pracovníci. Na řídicích a manažerských pozicích bylo zaměstnáno 13% osob, o něco více mužů (16%) než žen (10%); pomocníci a nekvalifikovaní pracovníci tvořili 11% (8% mužů a o 5 procentních bodů více žen). Nejnižší podíly byly zjištěny u pracovníků ve zdravotnictví a sociálních službách (4% všech mužů a žen, zastoupeny převážně ženy). Další v průměru 12% osob bylo zařazeno mezi „ostatní“. (Pozn.: vždy se jedná o podíly zaměstnaných osob v produktivním věku)

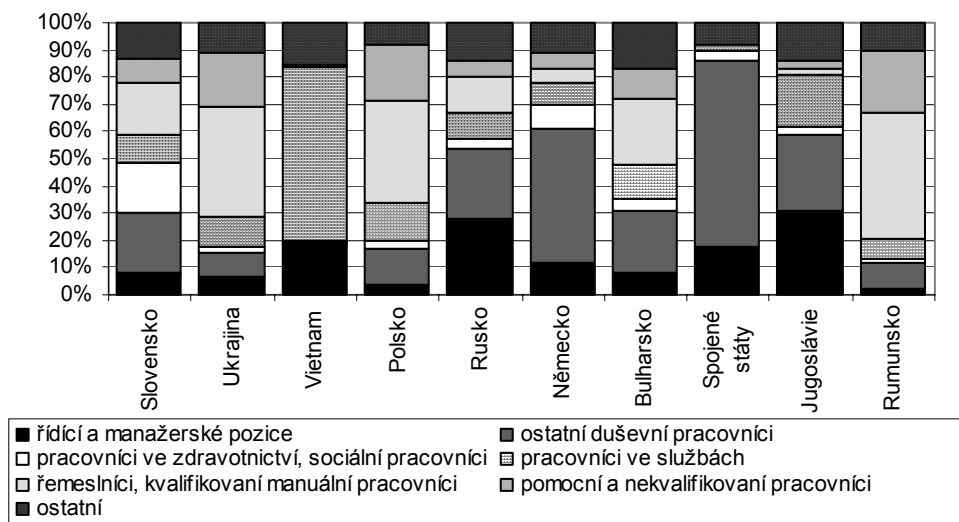
Výše uváděné podíly však do značné míry zastírají rozdíly mezi jednotlivými státními občanstvími, jakož i mezi příslušníky obou pohlaví. U **mužů**, občanů Ruska, Německa a Spojených států byly nejvyšší podíly osob zaznamenány mezi osobami na řídicích a manažerských pozicích, stejně jako mezi ostatními duševními pracovníky. Vyšší podíly u těchto dvou kategorií byly zjištěny rovněž u občanů Jugoslávie, kteří však v hojně míře taktéž zastávali pozice řemeslníků a kvalifikovaných manuálních pracovníků. K poslední jmenované kategorii se přihlásila většina občanů Rumunska a Polska, jakož i vysoké počty občanů Ukrajiny, Slovenska a Bulharska. Speciální skupinou byli pak občané Vietnamu, kteří se velmi výrazně hlásili k práci ve službách, konkrétně coby prodejci.

Obdobná pak byla situace u **žen** s tím, že jejich podíly v jednotlivých kategoriích byly o něco nižší, a to ve prospěch podílů žen, jež byly zaměstnány jako pomocné a nekvalifikované pracovnice (týká se především občanek Polska a Rumunska). Větší odlišnost byla taktéž zjištěna u občanů Jugoslávie, a to především v mírném zastoupení žen v kvalifikovaných manuálních a řemeslnických činnostech (oproti mužům). U žen byla rovněž výrazněji zastoupena kategorie pracovníků ve zdravotnictví a sociálních pracovníků, mezi nimiž nejvyšších podílů dosáhly občanky Slovenska (18%) a Německa (9%).

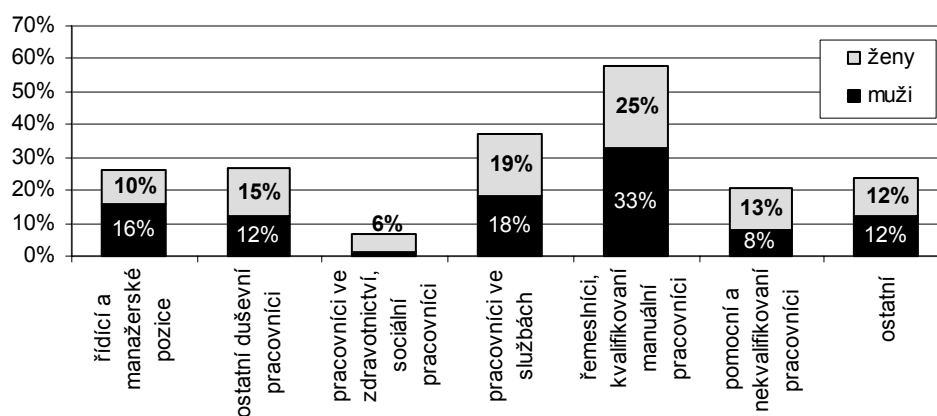
Graf 40: 10 nejčastějších státních občanství podle druhu zaměstnání (Pramen: SLDB 2001) - MUŽI

Graf 41: 10 nejčastějších státních občanství podle druhu zaměstnání (Pramen: SLDB 2001) - ŽENY

Graf 42: Druh zaměstnání cizinců podle pohlaví (Pramen: SLDB 2001)

68% dotázaných osob v produktivním věku uvedlo, že místo jejich pracoviště se nachází v obci jejich pobytu, u dalších 13% v jiné obci téhož okresu. 7% z nich pracovalo v jiném okrese, kraji, případně oblasti, pouhá 2% v jiném státě. Rozdíly mezi muži a ženami byly v tomto ukazateli pouze minimální.

4.2.4. Druh zaměstnání podle dosaženého stupně vzdělání

Jaký byl zjištěn vztah mezi druhem zaměstnání a dosaženým stupněm vzdělání?

Zaměstnání vyžadující nejnižší dosažený stupeň vzdělání byla zahrnuta pod kategorii „pomocní a nekvalifikovaní pracovníci“ (celkem 6 917 osob). 3% těchto osob byla bez vzdělání, případně

s neukončeným základním vzděláním, 32% těchto osob vyplnilo ve svém sčítacím listu základní vzdělání a stejně tak, dalších 32% bylo vyučeno, případně absolvovalo vzdělání střední odborné – bez maturity. Nekvalifikované či pomocné zaměstnání vykonávalo však také 23% osob, jež prošly učitelskými obory či středním vzděláním ukončenými maturitou a dalších 8% osob s vyšším než středním stupněm vzdělání, tj. s nástavbovým studiem, vyššími odbornými školami, případně se vzděláním vysokoškolským.

Osoby, jejichž nejvyšší dosažené vzdělání bylo ukončeno maturitou a jež byly zaměstnány coby pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (celkem 1 564 sečtených cizinců), měly ponejvíce, z 57% státní občanství Ukrajiny, dalších 15% těchto osob státní občanství Slovenska, 8% občanství Polska. Zbývajících 21% tvořily osoby ostatních státních občanství. Osoby, jež vzhledem ke stupni svého dosaženého vzdělání vykonávaly vysoce podhodnocené zaměstnání (tj. osoby studující na nástavbách, vyšších odborných a vysokých školách) byly opět ponejvíce, z 61% občany Ukrajiny, 10% představovali občané Ruska. Celkem bylo takto podhodnoceno 534 sečtených osob-cizinců.

V další kategorii zahrnující řemeslníky a kvalifikované manuální pracovníky (celkem 1 476 osob) bylo sečteno 15% se základním, případně nižším než základním vzděláním a 48% těchto osob bylo vyučeno případně se středním odborným vzděláním bez maturity. Střední vzdělání či vyučení s maturitou absolvovalo 28% těchto osob, 3% osob studovala nástavbu případně vyšší odbornou školu a rovněž 3% (tj. 750 osob) zakončila své vzdělání vysokou školou. Těmito více jak středoškolsky vzdělanými osobami zaměstnanými jako řemeslníci či kvalifikovaní manuální pracovníci byli rovněž především občané Ukrajiny (53% těchto osob), 7% pak tvořili občané Slovenska a stejně tak, tj. 7% občané Ruska.

Jako pracovník ve zdravotnictví či sociální pracovník pracovala 3% osob se základním vzděláním, 6% osob bylo vyučeno či absolvovalo střední odborné vzdělání bez maturity. Nejvyššího podílu, tj. 40% zde dosáhly osoby, jež své vzdělání ukončily maturitou, 13% osob pak nástavbovým studiem či vyšší odbornou školou. Vysokoškolské vzdělání obdrželo 38% osob zahrnutých v této kategorii. (Tento druh zaměstnání volily převážně ženy, a to se státním občanstvím Slovenska a Německa, celkem pod tuto kategorii bylo zahrnuto 2 462 osob.)

Nižšího stupně vzdělání v průměru dosahovaly osoby pracující ve službách (tedy především občané Vietnamu zaměstnaní jako prodejci; celkem pak 13 774 osob). Základní a nižší vzdělání bylo zjištěno u 28% osob této kategorie, 29% osob bylo vyučeno či se středním odborným vzděláním bez maturity. Maturitou své vzdělání ukončilo 30% těchto osob, 4% absolvovala nástavbové studium či vyšší odbornou školu a 6% těchto osob školu vysokou.

Následují dvě kategorie druhů zaměstnání, k nimž by měly přináležet vyšší stupně posledního dosaženého vzdělání. Skutečně mezi cizince vřazené pod kategorii nazvanou „ostatní duševní pracovníci“ spadalo 69% osob s vysokoškolským vzděláním, dalších 7% se vzdělalo v nástavbovém studiu či na vyšší odborné škole. Maturitou ukončilo své studium 18% osob, bez maturity pak 4%, základní a nižší stupeň vzdělání uvedlo 1% těchto osob. (Mezi ostatní duševní pracovníky bylo zařazeno celkem 8 750 osob.)

Řídící a manažerské pozice (celkem 12 510 osob) zastávalo 45% osob s vysokoškolským vzděláním, dalších 9% se vzděláním nástavbovým či vyšším odborným. Maturitou ukončilo své studium 32% osob, bez maturity 9% těchto cizinců. 4% těchto osob získala základním či nižším stupněm vzdělání.

Mezi osoby, jež se v porovnání s nejvyšším dosaženým stupněm vzdělání (které můžeme označit jako nízké či alespoň nižší, tj. bez vzdělání, s neukončeným základním vzděláním, se základním vzděláním a osoby vyučené či studující na středních odborných školách – bez maturity) nacházely na vyšších pracovních pozicích (tj. řídicích a manažerských pozicích), patřili především občané Vietnamu, kteří představovali 44% těchto osob, 7% tvořili občané Polska a rovněž 7% občané Slovenska, 6% občané Německa a shodně i občané Ukrajiny.